

ZALECENIE URZĘDU NADZORU EFTA

NR 3/05/COL

z dnia 19 stycznia 2005 r.

w sprawie monitorowania poziomu tła dioksyn i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w paszach

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), w szczególności jego art. 109 i protokół 1,

uwzględniając Porozumienie pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego art. 5 ust. 2 lit. b) oraz protokół 1,

uwzględniając akt prawny przywołany w punkcie 33 rozdziału II załącznika I do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), to jest dyrektywę 2002/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych⁽¹⁾ z późniejszymi zmianami i w formie, w jakiej została włączona do Porozumienia EOG przez jego protokół 1,

uwzględniając decyzję Urzędu Nadzoru EFTA nr 303/04/COL z dnia 1 grudnia 2004 r., na mocy której właściwy członek Kolegium obowiązany jest do przyjęcia zalecenia, o ile projekt zalecenia jest zgodny z opinią wydaną przez Komitet produktów roślinnych i pasz EFTA,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Uwzględniając akt prawny przywoływany w punkcie 33 rozdziału II załącznika I do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), to jest dyrektywę 2002/32/WE, która określa najwyższy dopuszczalny poziom niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych.

(2) Mimo że z toksykologicznego punktu widzenia poziom powinien być wyznaczony dla dioksyn, furanów i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli, poziomy maksymalne ustalono jedynie dla dioksyn i furanów, a nie dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli, z uwagi na bardzo ograniczone dane dostępne na temat występowania tych ostatnich. Wyżej wymieniona dyrektywa przewiduje przeprowadzenie pierwszej weryfikacji maksymalnych poziomów najpóźniej do 31 grudnia 2004 r., w świetle nowych danych na temat obecności dioksyn i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli, zwłaszcza w celu ujęcia dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w poziomach, które mają zostać ustalone.

(3) Konieczne jest stworzenie wiarygodnych danych na obszarze całej Wspólnoty Europejskiej, dotyczących obecności dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w jak najszerszej gamie produktów przeznaczonych na pasze zwierzęce (zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 2002/32/WE w sprawie niepożądanych substancji w paszach zwierzęcych), aby uzyskać jasny obraz trendów czasowych w występowaniu tych substancji w tle w produktach przeznaczonych na pasze zwierzęce.

(4) Związek pomiędzy występowaniem dioksyn, furanów, dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) i niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli jest istotny, ale w znacznym stopniu nierozpoznany. Dlatego należy, w miarę możliwości, przeanalizować wybrane próbki również na obecność niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli.

(5) W trybie art. 4 ust. 2 rzeczonej dyrektywy Państwa EFTA przekazują Urzędowi wszystkie istotne informacje oraz ustalenia dotyczące źródeł oraz podjętych środków w celu zredukowania poziomu lub wyeliminowania substancji niepożądanych.

(6) Istotne jest, by Państwa EFTA uczestniczyły w regularnym badaniu poziomu dioksyn i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli występujących w tle mieszanek paszowych i aby dane te regularnie docierały do Urzędu Nadzoru EFTA.

(7) Na mocy art. 2 ust. 1 protokołu 1 do Porozumienia w sprawie Nadzoru i Trybunału, to do Urzędu Nadzoru EFTA należy przekazywanie rzeczonych danych Komisji.

(8) Udział Państw EFTA w programach, o których mowa w załączniku I do niniejszego Zalecenia, będzie podlegał ocenie, z zachowaniem zwolnień przewidzianych w rozdziale II załącznika I do Porozumienia EOG.

(9) Środki przewidziane w niniejszym zaleceniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Produktów Roślinnych i Pasz przy Urzędzie Nadzoru EFTA,

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 30.5.2002, str. 10. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 2005/8/WE (Dz.U. L 27 z 29.1.2005, str. 44).

NINIEJSZYM ZALECA PAŃSTWOM EFTA:

- 1) Prowadzenie, począwszy od roku 2004 do 31 grudnia 2006 r., monitoringu na obecność dioksyn, furanów i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w tle w produktach przeznaczonych na pasze zwierzęce, przy zachowaniu minimalnej zalecanej częstotliwości próbek poddawanych corocznie analizie, zgodnie z tabelą załącznika I, przewidzianego jako wytyczne. Częstotliwość pobierania próbek powinna być co roku poddawana weryfikacji, w świetle nabytych doświadczeń.
- 2) Regularne przedstawianie Komisji danych, przeznaczonych do kompilacji w formie skonsolidowanej bazy danych, w formacie przewidzianym przez załącznik II. Stosowne jest, aby przedstawiać również dane z ostatnich lat, pozyskane dzięki wykorzystaniu metod analitycznych, zgodne

z wymogami ustanowionymi w dyrektywie Komisji nr 2002/70/WE z 26 lipca 2002 r. ustanawiającej wymagania dotyczące określania poziomów dioksyn i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w paszach⁽¹⁾ oraz odzwierciedlające poziomy tła.

- 3) Przeprowadzanie, w miarę możliwości, analiz niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli w tych samych próbkach.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19 stycznia 2005 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Bernd HAMMERMANN

Członek Kolegium

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 6.8.2002, str. 15. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/7/WE (Dz.U. L 27 z 29.1.2005, str. 41).

ZAŁĄCZNIK 1

Tabela: Zestawienie zalecanej minimalnej liczby próbek pasz poddawanych analizie w ciągu roku. Rozkład próbek opiera się na produkcji i/lub wykorzystaniu pasz w każdym z państw. Szczególną wagę przykłada się do materiałów paszowych i mieszanek paszowych, co do których zachodzi przypuszczenie dużego zanieczyszczenia w poziomie tła dioksyn, furanów i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB).

Państwo	Liczba	Materiały paszowe, dodatki, premiksy										Mieszanki paszowe						
		Pochodzenia roślinnego				Pochodzenia zwierzęcego						Zwierzęta lądowe				Ryby	Razem	
		Zboza, ziarna, ich produkty i produkty uboczne	Nasiona i owoce oleiste, ich produkty i produkty uboczne/nasiona roślin strączkowych, ich produkty i produkty uboczne	Pasza zielona i pasza wypielniająca	Inne materiały paszowe pochodzenia roślinnego	Minerały	Spojwa i środki przeciwzbrylające	Premiksy – wszystkie gatunki	Twuszcz zwierzęcy/produkty zwierzęce (łącznie z produktami na bazie mleka w proszku i jaj)	Olej z ryb	Mączka rybna	Razem	Bydło	Świnie	Droń	Inne (krowki, konie, pokarm dla zwierząt domowych)	Ryby	Razem
Islandia	67	3	3	3	2	1	1	2	3	19	16	53	3	3	3	2	3	14
Norwegia	127	5	5	5	3	3	3	5	3	13	15	60	3	3	3	2	56	67

ZAŁĄCZNIK II

A. Uwagi wyjaśniające do formularza wyników analitycznych na obecność dioksyn, furanów i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli (PCB) i innych polichlorowanych bifenyli w paszy**1. OGÓLNE INFORMACJE O PRÓBKACH PODDAWANYCH ANALIZIE**

Kraj: nazwa Państwa Członkowskiego, w którym przeprowadzono monitoring.

Rok: rok, w którym przeprowadzono monitoring.

Produkt: analizowana pasza – w miarę możliwości należy w odniesieniu do materiałów paszowych stosować terminologię dyrektywy Rady 96/25/WE z 29 kwietnia 1996 r. w sprawie obrotu materiałami paszowymi i ich stosowania. W przypadku mieszanek paszowych bardzo przydatnymi informacjami jest ich skład.

Etap dystrybucji: miejsce, w którym pobrano produkt (próbkę).

Forma prezentacji wyników: wyniki muszą być podawane dla każdego produktu. Wyniki powinno się wyrazić zgodnie z zasadami, na podstawie których wyznaczono poziomy maksymalne (w stosunku do pasz o wilgotności 12 % – dyrektywa 2002/32/WE). W przypadku analizy niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli zaleca się przedstawianie wyników na tej samej podstawie.

Rodzaj próbkowania: próbkowanie wrywkowe – można podać również wyniki analityczne z próbkowania celowego, ale należy wyraźnie zaznaczyć, że próbkowanie miało charakter celowy i niekoniecznie odzwierciedla normalny poziom tła.

Metoda: zastosowana metoda.

Akredytowana: należy wyszczególnić, czy metoda analityczna posiada akredytację czy nie.

Niepewność: procent niepewności zawarty w metodzie analitycznej.

2. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O PRÓBKACH PODDAWANYCH ANALIZIE

Liczba próbek: liczba próbek tego samego typu produktu poddawane analizie. Jeżeli dysponuje się wynikami dotyczącymi większej ilości próbek niż dostępna liczba kolumn, należy dodać nowe ponumerowane kolumny na końcu formularza.

Metoda produkcji: konwencjonalna/organiczna (jak najwięcej szczegółów).

Obszar: na ile istotne, obszar lub region, gdzie pobrano próbkę, jeżeli to możliwe ze wskazaniem, czy jest to obszar wiejski, miejski, strefa przemysłowa, port, otwarte morze itp. np. Bruksela – obszar miejski, Morze Śródziemne – otwarte morze.

Liczba podpróbek: jeżeli analizowana próbka jest próbką zbiorczą, należy wskazać ilość podpróbek (liczbę jednostek). Jeżeli wynik analityczny opiera się tylko na jednej próbce, należy wskazać 1. Liczba podpróbek w próbce zbiorczej może się różnić, uprasza się więc o wskazanie jej w przypadku każdej próbki.

Zawartość tłuszczu: procent zawartości tłuszczu w próbce (jeżeli znany).

Stopień wilgotności: procent wilgotności próbki (jeżeli znany).

3. WYNIKI

Ilości dioksyn, furanów i dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli: wyniki dla każdego kongeneru powinny być podane w ppt – nanogramach/kilogram (ng/kg).

Ilości niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli: wyniki dla każdego kongeneru powinny być podane w ppb – mikrogramach/kilogram (µg/kg).

Przybliżenie: Granica oznaczalności w ng/kg lub µg/kg (w przypadku niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli).

Granica wykrywalności: Granica oznaczalności w ng/kg lub µg/kg (w przypadku niedioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli).

W przypadku analizowanych kongenerów, znajdujących się poniżej LOD (granicy wykrywalności), rubryka zawierająca wyniki powinna zostać wypełniona jako < LOD (LOD powinna zostać podana jako wartość). W przypadku analizowanych kongenerów, znajdujących się poniżej LOQ (granicy oznaczalności), rubryka zawierająca wyniki powinna zostać wypełniona jako < LOQ (LOQ powinna zostać podana jako wartość).

W przypadku analizowanych kongenerów PCB, poza PCB-7 i dioksynopochodnymi polichlorowanymi bifenylami (PCB), należy podać w formularzu numer kongeneru, np. 31, 99, 110 itp. Jeżeli próbka analizowana jest na obecność większej liczby kongenerów PCB, niż liczba przewidzianych rzędów, należy dodać nowe rzędy na końcu formularza.

4. UWAGI

Poza stosowaną metodą ekstrakcji tłuszczu dalsze istotne uwagi dotyczące przedłożonych danych mogą być uwzględnione.

B. Formularz do przedstawiania wyników analitycznych właściwych dla kongenerów dioksyn, furanów, dioksynopochodnych polichlorowanych bifenyli i innych polichlorowanych bifenyli w paszy

Państwo
Rok
Produkt
Etap dystrybucji
Przedstawianie wyników
Typ próbkowania
Liczba próbek
Metoda produkcji
Obszar
Liczba próbek S
Zawartość tłuszczu (%)
Wilgotność (%)

Uwagi
Zastosowana metoda ekstrakcji lipidów

Dioksyny i furany (ng/kg)	Kongenery	TEF (współczynnik równoważny toksyczności)	LOD	LOQ	Odzysk (%)	Wyniki	TEQ (równoważnik toksyczny)
Metody	2,3,7,8 – TCDD	1					
Wykrycie	1,2,3,7,8 – PeCDD	1					
Jednostka	1,2,3,4,7,8 – HxCDD	0,1					
Akredytacja	1,2,3,6,7,8 – HxCDD	0,1					
Niepewność (%)	1,2,3,7,8,9 – HxCDD	0,1					
	1,2,3,4,6,7,8 – HpCDD	0,01					
	OCDD	0,0001					
	2,3,7,8 – TCDF	0,1					
	1,2,3,7,8 – PeCDF	0,05					
	2,3,4,7,8 – PeCDF	0,5					
	1,2,3,4,7,8 – HxCDF	0,1					
	1,2,3,6,7,8 – HxCDF	0,1					
	1,2,3,7,8,9 – HxCDF	0,1					
	2,3,4,6,7,8 – HxCDF	0,1					
	1,2,3,4,6,7,8 – HpCDF	0,01					
	1,2,3,4,7,8,9 – HpCDF	0,01					
	OCDF	0,0001					

Całkowite TEQ-PCDD/PCDF
Wiązania górne
Wiązania średnie
Wiązania dolne

Non-orto PCB (pg/g lub ng/kg)	Kongenery PCB	TEF (współczynnik równoważny toksyczności)	LOD	LOQ	Odzysk (%)	Wyniki	TEQ (równoważnik toksyczny)
Metody	PCB-77	0,0001					
Wykrycie	PCB-81	0,0001					
Jednostka	PCB-126	0,1					
Akredytowana	PCB-169	0,01					
Niepewność (%)							
Mono-orto PCB (pg/g lub ng/kg)	Kongenery PCB	TEF (współczynnik równoważny toksyczności)	LOD <td>LOQ <td>Odzysk (%) <td>Wyniki <td>TEQ (równoważnik toksyczny)</td> </td></td></td>	LOQ <td>Odzysk (%) <td>Wyniki <td>TEQ (równoważnik toksyczny)</td> </td></td>	Odzysk (%) <td>Wyniki <td>TEQ (równoważnik toksyczny)</td> </td>	Wyniki <td>TEQ (równoważnik toksyczny)</td>	TEQ (równoważnik toksyczny)
Metody	PCB-105	0,0001					
Wykrycie	PCB-114	0,0005					
Jednostka	PCB-118	0,0001					
Akredytowana	PCB-123	0,0001					
Niepewność (%)	PCB-156	0,0005					
	PCB-157	0,0005					
	PCB-167	0,00001					
	PCB-189	0,0001					

Całkowite TEQ-PCB
Wiązania górne
Wiązania średnie
Wiązania dolne

